

УТОЧНЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»

*І.О. Доценко, к.е.н, доцент
Ю.Л. Левчук, студент
Хмельницький національний університет*

На розвиток сучасного підприємництва впливає ряд факторів, зокрема: нестабільна політична та соціально-економічна ситуація в країні, недосконале законодавство, криміналізація суспільства, влади та бізнесу, корупція, шахрайство тощо. Все це різко загострює проблему забезпечення економічної безпеки підприємства.

Термін «економічна безпека» з'явився в історії української економічної теорії нещодавно, відтак його визначення не є остаточно сформованим та однозначним. З проведеного аналізу наукової літератури, ми дійшли висновку, що економічну безпеку підприємства розглядають у широкому та вузькому трактуванні [1, 2]. У широкому науковому сенсі під безпекою розуміється захищеність природно-фізіологічних, соціально-економічних і ситуативних потреб у ресурсах, технологіях, інформації та моральних ідеалів, необхідних для життєдіяльності та розвитку населення.

У вузькому розумінні економічну безпеку підприємства трактують, як захищеність життєво важливих інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Таким чином, проаналізувавши формулювання економічної безпеки підприємства багатьма вітчизняними вченими, можна зробити висновок, що економічна безпека підприємства – це такий стан потенціалу підприємства, за якого гарантуються найбільш ефективно його використання, стабільне функціонування господарської системи, її подальший розвиток.

До головних цілей формування економічної безпеки підприємства належать: забезпечення фінансової стійкості та незалежності; забезпечення високого конкурентного статусу; підвищення ефективності менеджменту; мінімізація руйнівного

впливу зовнішнього середовища; забезпечення функціонування підприємства у межах правового поля; захист власної комерційної таємниці [3, С. 171].

Для забезпечення економічної безпеки на підприємстві, що являє собою цілу систему, необхідно розрізнити її основні функціональні складові:

– фінансово-економічна – має на меті досягнення найбільш ефективного використання ресурсів підприємства (капіталу, персоналу, прав, інформації, технології та устаткування) з врахуванням галузевих особливостей підприємства;

– кадрова – включає в себе збереження та розвиток інтелектуального потенціалу підприємства, ефективне управління персоналом, забезпечення професійного росту і підвищення кваліфікації працівників підприємства;

– техніко-технологічна – відповідає за ступінь відповідності технологій, які використовуються на підприємстві, сучасним світовим аналогам відносно оптимізації витрат ресурсів, модернізації виробництва, впровадження раціоналізаторських пропозицій і технічних покращень;

– правова складова – всебічне правове забезпечення діяльності підприємства, дотримання діючого законодавства з врахуванням особливостей підприємств;

– екологічна – дотримання екологічних норм технології та випуску продукції, мінімізація втрат підприємства від забруднення довкілля;

– силова – забезпечення фізичної безпеки робітників підприємства та збереження його майна, протидія та запобігання рейдерству і примусовому поглинанню підприємства.

Аналізуючи можливості до підвищення техніко-технологічної та кадрової складової варто звернути увагу на їхню взаємопов'язаність і пряму кореляційну залежність. Постійне покращення технічної бази і освоєння нових технологій і новинок у галузі поруч із виваженою кадровою політикою дозволять підприємству не тільки забезпечити стабільний ріст економічних показників, але й підняти рівень мотивації і колективної відповідальності що відноситься до не економічних факторів які безпосередньо мають вплив на діяльність підприємства [3].

Аналізуючи правову і силову складові економічної безпеки не можна не звернути увагу на їхню поєднаність і взаємозалежність. Так чітке і сплановане управління службою охорони не тільки забезпечить безпеку працівників і основних засобів підприємства, але й дозволить уникнути таким не бажаним явищам як промисловий шпіонаж чи силове захоплення підприємства. Поруч з цим своєчасне і повне звітування перед регулюючими органами дозволить не тільки довести прозорість діяльності компанії але й частково диверсифікувати ризик можливості захоплення чи банкрутства підприємства.

Таким чином, в результаті вивчення сутності економічної безпеки підприємства можна зробити висновок, що вона покликана створити умови для ефективної діяльності підприємства та, в результаті, досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції та господарського ризику, шляхом своєчасного виявлення та послаблення дії різноманітних небезпек та загроз.

Список використаних джерел

1. Мельник В.І. Перспективні напрямки підвищення рівня економічної безпеки підприємства в сучасних умовах [Електронний ресурс] / В.І. Мельник, Г.М. Шумська. – Режим доступу: <http://www.confcontact.com/2016dec/3>.

2. Подольчак Н.Ю. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки: навч. посібник / Н. Ю.Подольчак, В. Я. Карковська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 268 с.

3. Чаленко Н.В. Шляхи запобігання внутрішнім загрозам фінансово-економічній безпеці підприємства / Н.В. Чаленко, А.В. Химич // Міжнародний науковий журнал. – 2015.– №9. – С. 171-174.